

Juvan kirjasto juhli vuotta 2017

Juvan kunta ja seurakunta juhlivat 575-vuotista taivalta ja Suomi sataa itsenäistä vuottansa vuonna 2017. Juvan kirjasto oli täysillä mukana juhlinnassa. Kirjaston ja Järvi-Saimaan kansalaisopiston yhteisessä luentosarjassa oli Juvan, Suomen ja maailmankaikkeuden historia tärkeässä roolissa. Partalan historiaan paneuduttiin kahdessa luennossa: Juha Ruohonen kertoi Partalan arkeologisten tutkimusten tuloksista ja antropologi Kirsti Vertainen Partalan kartanoelämästä. Juvan elinkeinojen ja yhteiskunnallisten olojen kautta historiaan paneutui kunnanjohtaja emeritus Heikki Laukkanen. Juvalaisten kuorojen elämään päästiin kanttori, laulunopettaja Pertti Laamasen seurassa. Mikrohistoriaa koulupojan 1940- ja 1950-luvuilla kertoili värikkäästi norppasuojelijana tunnettu juvalaislähtöinen Veikko Kilkki. Kalevi Hämäläisen elämään ja uraan johdatteli elävästi ja perehtyneesti Ari Rautio ja väkeä oli yli 40 kirjaston olohuoneessa. Saman verran keräsi Mannerheimin ristin ritareista kertonut Heikki Lehtonen kunnanvaltuustosaliiin. Luentosarjan huipensi kirjaston, kansalaisopiston ja kulttuuritoimen yhdessä juvalaisille tarjoama Esko Valtaojan luento "Elämä, maailmankaikkeus ja kaikki" Partalan kuninkaankartanon kesäteatteritilassa 17.8.2017. Tila oli viimeistä paikkaa myöten. Yli kaksi ja puolisataa kuuntelijaa olivat aktiivisia ja innostuneita. Kirjaston, kirjallisuuden, tiedon ja tieteen merkitys ei olisi voinut parempaa julkituloa saada!

Juvan kirjaston juhlinnan muiden päätapahtumien yleisöt olivat kouluissa ja kirjastossa. Kaarle Aksel Gottlundin syntymäpäivänä 24.2. tempaistiin kouluissa ja kirjastoissa teemalla Koko Juva lukee. Kouluissa luettiin koko päivän, yläkoululla klo 12.00-12.15 ja kirjastossa saatiin 8 tapahtuman paketti teatteria, satuja ja runoja ja eteläsavolaista kirjallisuutta. Mukana olivat yläasteen ilmaisutaitoryhmä, kirjaston oma porukka sekä teatteriryhmä Irtonaisten jäsenet. Marja-Liisa Happonen esitti Hannele Huovin Sinisen ketun aamuvoimisteluja. Päivän seppelöitynä kunniavierana oli suomalaisen lastenkirjallisuuden grand old lady Hannele Huovi. Hänet kirjasto sai hankerahoituksella kiertämään kaikissa kyläkouluissa keskiviikosta perjantaihin. Viimeisen ryhmän, Kukkokoulun nelosluokkalaisten, kanssa hän ilahdutti kaikkia kirjaston kävijöitä. Oppilaat esittivät itse kirjoittamia runoja.

Kirjaston Juvan juhluvoiteen kuului myös Juvan kulttuurisivujen avaus 4.7.2017. Sivut sisältävät juvalaisten kulttuurivaikuttajien esittelyjä ja paikallishistoriaa. Sivuston pohjana on vuonna 2002 avattu Gottlundin puistikko. Uusille sivuille on koulutettu ja innostettu kirjoittajakunta. Vuoden aikana järjestettiin 5 kirjoittajakoulutusta, joissa ohjaajina toimivat mm. kirjailijat Satu Piispa-Hakala ja Anne Leinonen. Myös sivuston tekniseen puoleen annettiin opastusta. Sivustolla on noin 50 artikkelia juvalaisesta kulttuurista. Sivuston on uudelleen muotoillut Piia Häkkinen. Hankkeeseen saatiin tukea AVI:lta.

Uusi sivusto avattiin Gottlund-viikolla, joka järjestettiin neljättä kertaa Juvalla. Avajaisissa kirjastolle oli kokoontunut yli 40 henkeä. Avajaiset jatkuivat suomen kielen professori emerita Lea Laitisen erinomaisen hienolla luennolla Gottlund ja savon kieli. Professori hauskuutti noin 40 kuuntelijaa. Gottlund-viikon tapahtumista runokävely oli kaikkein suosituin. Hilduriin oli kerääntynyt yli 50 runouden harrastajaa kuuntelemaan Juvan kirjaston runopiirin lukemia ja esittämiä runoja teemasta Kotiseutu ja isänmaa. Gottlund-runokilpailun julkistus keräsi parikymmenpäisen yleisön.

"Syötiin sitä Juvalla ennenkin" oli näyttely kirjastolla. Se avattiin "Ryynrieskalla ja kotkaljalla". Näyttely oli yksi Juvan kirjaston suosituimpia kävijäluvuista päätellen: elokuussa 2017 kävijöitä oli noin 7089 kun edellisenä vuonna elokuussa kävi 6418 asiakasta. Näyttely oli Juvan kirjaston ja Juvan maa- ja kotitalousnaisten yhdessä rakentama juvalaisen ruokakulttuurin esittely. Näyttely sisälsi esineistöä, kattauksia, tekstiilejä, reseptejä ja keittokirjoja. Yli 20 henkeä toi näyttelyyn omia aarteitaan. Yleisöä innostivat myös kirjaston esinearvoitukset. Tietokilpailuihin osallistui 30-80 ihmistä. Edellisen oman näyttelyn kirjasto teki juhluvuonna 2010.

Koko näyttelykalenteri oli rakennettu juvalaisten toiveiden mukaan. Juvalaiset taiteilijat Hanna Rätty ja Kari Kärkkäinen toivat töitään kirjastolle heinäkuussa, Pekka Hiltunen lokakuussa, Anu Ahonen tammikuussa. Marjatta Seitsosen taidekäsityöt olivat esillä toukokuussa. Juvan kuvia esittelivät Jutakka ry, Juvan kamerakerho sekä Antti Kilkki. Juvan koululaiset paneutuivat tulevaisuuden näkyihin Jutakan piirustuskilpailussa. Kuharannan maalausryhmä esitteli monipuolisia aikaansaannoksiaan joulukuussa. Kuharannan ryhmää olivat ohjanneet Marita Honkanen ja Hanna Rätty. Värikylläisiä suomalaisten taiteilijoiden ryijyä 1950-luvulta nykypäivään nähtiin helmikuussa Tuomas Sopasen kokoelmista. Huhtikuussa taas oli koko maailma kylässä kirjastossa kahden näyttelyn voimin. Lähetystyöntekijä Kirsti Kirjavainen toi kirjastoon valokuvia, pukuja ja esineitä Nepalin naisista. Suomen Kirjastoseuran näyttely Kirjastot ja kehitys sisälsi valokuvia Afrikan kehitysyhteistyöhankkeista. Kirjaston taidekasvatusteema huipentui Suomen arkkitehtuurimuseon kiertävällä näyttelyllä Arkkitehtuurilaatikko.

Juvan juhluvuoden aikana kirjastossa nähtiin lastenteatteria (Vauva- ja taaperoteatteri A.E.I.O.U:n Masussa 24.1.), katsottiin Antti Kilkin digitoituja kaitaelokuvia 1.3., kuultiin runolaulua (Anna Fält 25.4.), julkistettiin Juvan koululehti 12.5., nautittiin kitarakonsertista (Timo Jokiniitty Guitarra flamenca 25.10.), meditoitiin 30.11. ja tavattiin juvalaisia kirjailijoita (Anne Leinonen 17.5., Veikko Kilkki 14.11. ja Vesa Kontiainen 14.12.). Historian harrastaja Erkki Hänninen johdatti uuteen Juvaakin koskevaan historialliseen kirjallisuuteen teemalla Suvorov, Kustaa III ja vuosi 1917.

Sisäilmatyöryhmän perustaminen ja kuulemistilaisuus

Kirjaston vesivanhingin seurantatutkimuksia tehtiin keväällä. Niiden perusteella kirjastolla perustettiin sisäilmatyöryhmä, joka ehti kokoontua kaksi kertaa. Se päätti tilata kirjastolle kuntotutkimuksen, jonka FCG teki elokuussa. Kuntotutkimuksen tulosten perusteella kirjastolle tilattiin ilmanpuhdistuslaitteita ja päätettiin tehdä ilmanvaihtoremontti, joka poistaa kuituja ilmanvaihtohormeista. Ilmanlaadun seurata jatkuu.

Marraskuussa kirjastossa järjestettiin Kuntalaiskuuleminen kirjastotoiminnan järjestämisen tavoista, tiloista sekä toiminnasta. Kuulemiseen osallistui 65 henkilöä. Kirjaston järjestämään asiakaskyselyyn vastasi 255 asiakasta.

Toiminta ja tapahtumat tilastoina

Kirjastossa kokoontuivat runopiiri, lukupiiri ja LC Luonterin neulojat. Lastenkulttuurikeskus Verson satutunneilla kävi niin eskareita kuin päiväkotijoukkoja ja koululapsia. Kirjasto järjesti kaikkiaan 79 tapahtumaa, joissa oli 2111 osallistujaa. Muiden kuin kirjaston järjestämiä tapahtumia kirjastossa oli 8 ja niihin osallistui yhteensä 136 ihmistä. Kirjasto esitteli toimintaansa kunnanvaltuustosalissa Naisenergiaa metsiin hankkeessa ja vei kirjoja ja tietoa yrittäjäpaikalle. Kaiken kaikkiaan kirjaston tapahtumat saavuttivat noin 2300 juvalaista.

Kirjasto antoi myös käyttäjäkoulutusta ja järjesti lukemiseen ja kirjoihin perehdyttäviä tunteja koululaisille ja opiskelijoille. Juvalla 39 ryhmään osallistui 655 oppilasta. Lukudiplomikäyntejä näistä oli 18.

Kirjasto työllistää, kouluttaa ja antaa harjoittelupaikkoja

Vuonna 2017 kirjastossa oli puoli vuotta äidinkieleltään venäjänkielinen työkokeilija, joka jatkoi työssäoppijana heti syksyllä oppilaitoksen kautta. Arabiankielisiä harjoittelijoita oli kolme. Heistä kaksi oli kuukauden kieliharjoittelussa ja toisen kuukauden työharjoittelussa ja yksi vain työharjoittelussa. Kesällä kirjastossa oli harjoittelija kesälomittajana sekä yksi ”kesänuori” kahden viikon työjaksolla saamassa työkokemusta. Keväällä kolmen viikon harjoittelussa opiskelija haki uutta työalaa ja syksyllä samoin nuori työharjoittelija kokeili kirjastoalaa kuuden viikon ajan. Kirjasto perehdytti kirjaston työtehtäviin myös kolme TET-jaksolaista. Kirjaston työharjoitteluun kuuluu myös lukutaitoon panostaminen sekä tiedonhakutaitojen

opiskelu. Arabi-kieliset harjoittelijat esittelivät kahdesti kielenopiskeluryhmälleen kirjaston arabi-kielisiä aineistoja ja pitivät kaksi satu/lukutuntia arabi-kielisille koululaisille.

Hankinnat

Kirjastoon hankittiin 2685 kirjaa, 130 musiikkia-äänitettä ja 156 elokuvaa. Celia-äänikirjoja (vain lukemisesteisille) hankittiin 158. Sanomalehtiä kirjastoon tilattiin 19 ja aikakauslehtiä saapui kirjastoon joko tilattuna tai ilmaisjakeluna 132 nimekettä. Sanomalehtien määrä on moninkertainen kirjaston ePress-palvelussa, joka on Lumme-kirjastojen yhteinen kokoelma. Uutena Lumme-verkon laajuisena hankinta kirjasto sai käyttöönsä 49 aikakauslehteä eMagz-palvelun kautta. E-kirjojen kokoelma on myös Lumme-verkon yhteinen ja sisältää noin 1500 nimekettä. Niitä lainattiin yhteensä noin 5000 kertaa. ePress- ja eMagz-palveluita käytettiin lummelaajuisesti yli 25 000 kertaa.

Tunnusluvut 2014-2017

	2014	2015	2016	2017
Lainat	117331	108132	107733,3	112 782 (+4,8%)
Lainoja asukasta kohti	17,91	16,34	16,45	17,56
joista kirjastoautosta	15244	14160	18229	20 934
Fyysisiä käyntejä	76140	72641	64353	75973 (+18%)
joista kirjastoautossa	5508	4355	4903	4969
Käyntejä asukasta kohti	11,5	11	9,8	11,82
Lainaajia	2526	2402	2282	2193
Kulut asukasta kohti	64,6 €	65,6 €	68,4 €	69,15

Juvalla 19.3.2018

Päivi Lehmusvuori

Toenperän Juvan kirjasto

kirjastonjohtaja